

NOTAT

27-11-2013

Til Sundheds- og Omsorgsudvalget og Børne- og Ungdomsudvalget

Sagsnr.
2013-0244468

Dokumentnr.
2013-0244468-1

Status for Øget Sundhed for Børn 2013

Sundheds- og Omsorgsudvalget fik i Budget 2009 en varig bevilling til Øget Sundhed for Børn på 10 mio. kr. årligt. Den første udmøntningsperiode for Øget Sundhed for Børn var 2009-2012.

Sagsbehandler
Susanne Juul Rohmann
27-11-2013

Den anden udmøntningsperiode er perioden 2013-2016. Der er fokus på monitorering af børnesundheden, opsporing af og behandling af børn med overvægt samt sundhedsfremmende indsatser i skoler, fritidstilbud og digitalt. Det faglige ansvar for udmøntningen af de enkelte delelementer i indsatsen er enten placeret i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen (SUF) eller Børne- og Ungdomsforvaltningen (BUF).

Udvalgene forelægges status for indsatserne under Øget Sundhed for børn nedenfor. Nogle af indsatserne har karakter af varige indsatser og prioriteringer og har været i gang i en årrække. Andre indsatser er mindre udviklingsprojekter eller interventioner, hvor forvaltningerne forsat er i gang med at afprøve metoder for at finde den bedst egnede indsats.

1. Børn og overvægt

1a. Tidlig forebyggende, opsporende og opfølgende indsats til børn med overvægt (BUF)

Indsatsen har fået midler under Øget Sundhed for Børn siden 2009. Målet med indsatsen er, at sundhedsplejen skal opspore og igangsætte familiebaserede forløb for børn med moderat overvægt samt at motivere familier med børn med svær overvægt til deltagelse i tilbud i BørneVægtsCentret, egen læge eller et alternativt tilbud.

Status 2013

Indsatsen er i 2013 gjort bydækkende, hvor de to resterende områder Indre By/ Østerbro og Brønshøj/Vanløse er kommet med. Der er registreret 287 igangsatte forløb for de moderat overvægtige børn og 86 igangsatte forløb for de svært overvægtige børn, hvilket svarer til en målopfyldelse på 75 %. Årsagen til dette kan være, at det er usikkert, om alle forløb er registreret, og lockouten har muligvis forhindret sundhedsplejerskerne i at få igangsat interventionen. Herudover tager det lidt længere tid end forventet at forankre opgaven hos alle sundhedsplejersker.

Der er endnu for lille et materiale til at måle på den egentlig effekt af indsatsen. Dette vil der være fokus på i forbindelse med evaluering af indsatsen i 2016. Den procentvise andel af overvægtige børn i indskolingen er faldet fra 11,7 % i skoleåret 2011/2012 til 10,5 % i skoleåret 2012/2013. Hvorvidt det kan tilskrives det øgede fokus på forebyggelse af overvægt og bevægelsesindsatser, vides endnu ikke.

1b. BørneVægtsCentret - et behandlingstilbud til børn og unge med svær overvægt (SUF)

BørneVægtsCentret har fået midler under Øget Sundhed for Børn siden 2009. Centret tilbyder individuelle familiesamtaler med børn i alderen 8-11 år samt familiegrupper til de 12-15-årige, motionstilbud, madværksted og telefonrådgivning. Flere af de henviste børn kommer fra familier med få ressourcer, og børnene er overvægtige i så høj en grad, at hvis de ikke taber sig, er de i risiko for at udvikle sygdomme f.eks. type 2 diabetes, forhøjet blodtryk eller hjertekarsygdomme.

Status 2013

Kapaciteten i centret er udnyttet fuldt ud. Centret når sit måltal i 2013 om opstart af 190 nye børn i behandling. Omkring 360 børn er pt. i behandling i centret, og heraf har 260 børn og deres forældre deltaget i et familiesamtaleforløb. Af disse har ca. 25 børn været på julemærkehjem og følger et vedligeholdelsesforløb i centret. Ca. 100 unge og deres forældre har deltaget i et familiegruppeforløb.

I 2013 har centret indgået samarbejde med Københavns Kommunes Ungdomsskole om motionstilbud til unge samt opstartet samarbejde med Herlev Hospital om henvisning af børn med prædiabetes. Centret har gode samarbejdsrelationer med Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen, samt med Region Hovedstaden og almen praksis. I 2013 har der været fokus på at styrke samarbejdet med disse samarbejdspartnerne endnu mere bl.a. ved en styrket kommunikationsindsats. I 2014 vil centret bl.a. undersøge, hvordan det kan få en tættere kobling til sundhedshusene og dermed en mere udgående funktion.

2. Børn i bevægelse

2a. Move@School (BUF)

Indsatsen har fået midler under Øget Sundhed for Børn siden 2010. Formålet med indsatsen er at få børnene til at bevæge sig mere i skoletiden. De deltagende skoler får inspirationsmateriale og undervisning i at indarbejde bevægelse i den faglige undervisning i en række af folkeskolens fag og støtte til at organisere aktiviteter i frikvarteret. Move@school skal også styrke skolernes muligheder for at forbedre deres kerneydelser, herunder bedre undervisning og større trivsel for børnene.

Status 2013

Fremdriften er langsommere end forventet, primært på grund af for-årets konflikt på skoleområdet. Indsatserne har på den baggrund været prioriteret anderledes. Otte skoler har fået eller har påbegyndt Move@school vers. 2.0. Omkring 1000 elever er nået via indsatsen. Udmøntningsperiodens (2013-2014) mål med at nå ud til 10-15 skoler forventes nået med udgangen af 2014.

2b. Indsats målrettet fysisk inaktive børn i Bispebjerg (SUF)

Denne indsats er opstartet i 2013. Indsatsen bygger på erfaringer fra projektet Klar, Parat – Husum og omfatter praksisnær uddannelsesforløb om bevægelse og motorik til frontpersonale på fritidshjem/ KKFO'er i kombination med en områdebaseret indsats. Indsatsen understøtter eksisterende netværk og aktiviteter, der bidrager til øget fysisk aktivitet for børn og unge i Bispebjerg.

Status 2013

Der er udarbejdet projektbeskrivelse, undervisningsmateriale og etableret kontakt og samarbejde til de relevante aktører, som er aftager af projektet såsom KKFO'er og fritidshjem, bemandede legepladser, områdefornyelse, børne- og ungenetværk. Der er igangsat et forløb med KKFO Fynshuse, og der er forhandlinger i gang med et fritidshjem og en KKFO. På de tre institutioner, der er indgået aftaler med og som der er forhandlinger med, går tilsammen ca. 250 børn.

3. Sundhed på skoler

3a. Tackling (BUF)

Indsatsen har fået midler under Øget Sundhed for Børn siden 2009. Tackling er et undervisningsmateriale, der kombinerer viden om alkohol, stoffer og rygning med emner om elevernes sociale og personlige udvikling. Tackling lærer de unge at tage selvstændig stilling og at stå ved deres beslutning. Alle skoler bliver tilbudt undervisningsmaterialet Tackling i 7.-9. klasse.

Status 2013

Der kan konstateres en vigende interesse fra skolerne for at bestille materialet Tackling. Kun otte skoler har bestilt materialet pr. 1. oktober 2013. Der er i alt udsendt 20 klassesæt svarende til ca. 500 elever. Der er udarbejdet en pjece med titlen "Undervisning i alkohol, stoffer og sex", som bl.a. beskriver tilbuddet om Tackling. Pjecen er udsendt til alle folkeskoler og privatskoler.

3b. En teenager i familien (BUF)

Indsatsen har fået midler under Øget Sundhed for Børn siden 2009. En teenager i familien er elev- og/eller forældrearrangementer om teenagere og deres forhold til alkohol og rusmidler. Indsatsen skal bidrage til forældrenes viden om rusmidler, især alkohol, samt styrke forældregruppens rammesættende og støttende adfærd i forhold til

deres teenage-børn. Alle klasselærere fra 7. klasse kan få hjælp til at holde elev- og/eller forældrearrangementer om emnet en teenager i familien - alkohol og rusmidler.

Status 2013

I 2013 forventes gennemført 100 arrangementer, fordelt på i alt 45 skoler. Med de 100 arrangementer vil der indirekte være nået ca. 3000 elever. I 2013 er der gennemført 15 pilotafprøvninger af et nyt koncept for dialogmøder med deltagelse af både elever og forældre samtidigt. Konceptet er nu udviklet. Der er udarbejdet en pjece med titlen "Undervisning i alkohol, stoffer og sex" som bl.a. beskriver tilbuddet om En teenager i Familien. Pjecen er udsendt til alle folkeskoler og privatskoler.

3c. Reality Check (BUF)

Indsatsen har fået midler under Øget Sundhed for Børn siden 2010. Reality Check er et undervisningsmateriale på nettet om alkohol, tobak og hash med fokus på begrebet flertalsmisforståelser. Reality-Check kan anvendes i 6. – 7. klasse.

Status 2013

Det er ikke muligt at opgøre, hvor mange elever, der har anvendt hjemmesiden. Reality Check er blevet en del af et nyudviklet koncept til En teenager i Familien, et fællesarrangement med elever og forældre. Der er udarbejdet en ny lærervejledning for materialet. Der er udarbejdet en drejebog for RealityCheck som en del af En teenager i Familien.

3d. Amager Fælled Skole med sundhedspædagogisk profil (BUF)

Indsatsen har fået midler under Øget Sundhed for Børn siden 2009. Formålet med indsatsen er at styrke det sundhedsfremmende arbejde i skolen ved at etablere en profilskole med et sundhedspædagogisk fokus. Skolen skal udgøre et sundhedspædagogisk udviklingsmiljø og være et flagskib i forhold til arbejde med sundhedsfremme og forebyggelse i skolen, herunder arbejdet med en sundhedspolitik.

Status 2013

Skolen har i 2013 haft fokus på etablering af ny skolegård, formulering og implementering af en sundhedspolitik og videre udvikling af madskolen. Indsatsen er blevet evalueret af Professionshøjskolen Metropol. Evalueringen har haft fokus på, hvad skolens aktører har lært af at være sundhedspædagogisk profilskole samt hvordan skolen og Københavns Kommune kan gøre det bedre fremover.

4. Rådgivning og dialog med unge om sundhed (digitale medier) (SUF)

Denne indsats er opstartet i 2013. Der er tale om en udviklingsindsats, hvor digitale metoder til forebyggelse og sundhedsfremme afprøves i en københavnsk sammenhæng. Indsatsens formål er at skabe rådgivning og dialog med unge om bl.a. alkohol, tobak og hash via digitale medier. I indsatsen er der skabt rådgivnings- og dialogmuligheder i det digitale ungeklubhus Cyberhus. Her kan de unge chatte, kommentere og stille spørgsmål om alkohol, rygning, kost, motion og andre emner. Cyberhus markedsføres på Facebook og i kampagnemateriale. I indsatsen tilbydes også digitale rygestopforløb målrettet unge, og der afprøves potentiale i at bruge robotteknologi i sundhedsundervisningen.

Status 2013

Efter knap 9 måneder, er de foreløbige resultater positive. I perioden har der været 76.025 besøgende fra København på Cyberhus.

De rådgivende aktiviteter har været fordelt på bl.a. KRAM-Chatten, hvor der har været afholdt 22 chat-sessioner med i alt 150 deltagende unge. I sundhedsbrevkassen har der været 260 besøgende. Emnerne, både i chat og brevkasser, har alle været indenfor emnerne alkohol, motion, kost, rygning, seksuel sundhed, pubertet, psykisk sygdom og sex. I indsatsen tilbydes også digitale rygestopforløb målrettet unge, og der afprøves potentiale i at bruge robotteknologi i sundhedsundervisningen.

5. Monitorering af børnesundheden (BUF)

Indsatsen har fået midler under Øget Sundhed for Børn siden 2009. Formålet med indsatsen er at udvikle monitorering af børn og unges trivsel, sundhed og sundhedsadfærd. Målet er at kunne dokumentere og følge sundhedstilstanden systematisk i den samlede københavnske børnebefolkning. Det er et mål at udvikle data i en kvalitet og form, som kan anvendes i den sundhedsfremmende indsats fra det politiske til det lokale niveau.

Status 2013

Den praktiske implementering af Skolesundhed.dk kom senere i gang end forventet. Dialog med sundhedsplejers ledere viste, at planer om dataindsamling allerede i foråret var forhastede, og grundig dialog blev prioriteret. Prioriteringen ser ud til at have været rigtig, idet der er stor interesse blandt sundhedsplejerskerne i at afprøve Skolesundhed.dk. Årets sundhedsrapport baseret på Københavnerbarometerdata var planlagt offentliggjort ultimo 3. kvartal. Den forventes offentliggjort i løbet af 4. kvartal i stedet.

Samlet økonomi for indsatserne under Øget Sundhed for Børn-
Budgettet for samtlige indsatser under Øget Sundhed for Børn for
2013 til og med 2016 ser sådan ud:

Indsatser i 1.000 kr. i 2013 P/L	2013	2014	2015	2016
1a. Tidlig forebyggende, opsporende og opfølgende indsats til børn med overvægt (BUF)	1.396	1.396	1.396	1.396
1b. BørneVægtsCentret (SUF)	4.727	4.727	4.727	4.727
2a. Move@school (BUF)	1.320	1.320	Afventer prioritering	
2b. Indsats målrettet fysisk inaktive børn i Bispebjerg (SUF)	508	508	Afventer prioritering	
3a. Tackling (BUF)	772	772	772	772
3b. En teenager i familien (BUF)				
3c. RealityCheck (BUF)				
3d. Amager Fælled Skole med sundhedspædagogisk profil (BUF)	508	508	508	508
4. Rådgivning og dialog med unge om sundhed (digitale medier) (SUF)	858	858	Afventer prioritering	
5. Monitorering af børnesundheden (BUF)	609	609	609	609
Midler som afventer prioritering til budget 2015 og 2016			2.686	2.686
I alt	10.698	10.698	10.698	10.698

Som det ses af budgettet, så afventes politisk beslutning om prioritering af i alt 2.686.000 kr. pr. år i 2015 og 2016.

Det forventede mindreforbrug for Øget Sundhed for Børn for 2013 udgør 75.000 kr. Mindreforbruget skyldes den faldende efterspørgsel efter indsatsen Tackling. Mindreforbruget vil indgå i Børne- og ungdomsforvaltningens samlede mindreforbrug i 2013. Se det forventede regnskab for begge forvaltninger nedenfor.

Forventet regnskab for SUF i 2013			
Indsatser i 1.000 kr. i 2013 P/L	Budget	Regnskab	Afvigelse
1b. BørneVægtsCentret	4.727	4.727	0
2b. Indsats målrettet fysisk inaktive børn i Bispebjerg	508	508	0
4. Rådgivning og dialog med unge om sundhed (digitale medier)	858	858	0
I alt	6.093	6.093	0

Forventet regnskab for BUF i 2013			
Indsatser i 1.000 kr. i 2013 P/L	Budget	Regnskab	Afvigelse
1a. Tidlig forebyggende, opsporende og opfølgende indsats til børn med overvægt (BUF)	1.396	1.396	0
2a. Move@school (BUF)	1.320	1.320	0
3a. Tackling (BUF)	250	165	85
3b. En teenager i familien (BUF)	422	432	-10
3c. RealityCheck (BUF)	100	100	0
3d. Amager Fælled Skole med sundheds-pædagogisk profil (BUF)	508	508	0
5. Monitorering af børnesundheden (BUF)	609	609	0
I alt	4.605	4.530	75

Videre proces

Senest oktober 2014 forelægges udvalgene forslag til prioritering af udvidelsen af Move@School og de to nye udviklingsindsatser: (2b. Indsats målrettet fysisk inaktive børn i Bispebjerg og 4. Rådgivning og dialog med unge om sundhed (digitale medier)) for 2015 og 2016. Herunder vurderes om, og i så fald hvordan, initiativerne kan integreres i driften.